

Istoricul Secției de științe chimice

Secția de științe chimice s-a desprins din Secția de științe matematice, fizice și chimice în anul 1955, care, la rândul ei, s-a desprins din Secția științifică în anul 1948. Primii chimiști români, care au făcut parte din Societatea Academică Română, viitoarea Academie Română (1878), au fost Nicolae Teclu (1839–1916) și Petru Poni (1841–1925), ambii aleși în anul 1877; acestora li s-a alăturat, în anul 1889, dr. Constantin I. Istrati (1850–1919). Fondatorii școlilor de chimie anorganică (P. Poni) și organică (dr. C.I. Istrati) și N. Teclu (chimie analitică, chimie fizică) deschid astfel lista marilor chimiști români, membri ai Academiei. Emanoil Bacaloglu (1830–1891), ales în anul 1879, a fost fizician, chimist și matematician, având preocupări în toate aceste domenii.

Lucrarea *Apa minerală de la Mănăstirea Neamțului* (P. Poni, 1877) este considerată prima lucrare științifică efectuată de un chimist român în țară. Primele manuale de chimie în știința românească au fost scrise de membri ai Academiei Române: *Cursul de chimie elementară* (P. Poni, 1868) și *Chimie și mineralogie, pentru licee, școli comerciale, școli normale și școli speciale* (Constantin I. Istrati, Gheorghe G. Longinescu, 1891, manual tradus și în limba franceză, în două ediții). Profesorul G.G. Longinescu (1869–1939) a fost ales membru de onoare în anul 1936. Primul doctor în chimie din țară (1905) a fost Neculai Costăchescu (1876–1939), elev al lui P. Poni. Este fondatorul chimiei coordinative românești și a fost ales membru de onoare al Academiei în anul 1936.

Următoarei generații de chimiști i se datorează formarea marilor școli de cercetare, care au impus chimia românească pe plan internațional: chimia anorganică – acad. Gheorghe Spacu (1893–1955), chimia organică – acad. Costin D. Nenițescu (1902–1970) și acad. Ion Tănăsescu (1892–1959), chimia fizică – acad. Ilie G. Murgulescu (1902–1991), chimia fizică organică – acad. Eugen Angelescu (1896–1968), ingineria chimică – acad. Emilian Bratu (1904–1991). Aceștia au lăsat în urmă o operă monumentală, cu reacții și fenomene care le poartă numele (reactivi și reacții Spacu, reacțiile Nenițescu, reacția Tănăsescu, efectul Angelescu). Prin prof. Șerban C. Solacolu (1905–1980), membru corespondent, se creează școala de chimia și chimia fizică a silicaților. Puternica școală românească de chimie macromoleculară se formează la Iași în jurul acad. Cristofor I. Simionescu (1920–2007).

După 1949, se formează rețeaua de institute a Academiei Române, incluzând și pe cele cu profil chimic: la filialele din Cluj și Timișoara se înființează (1951) primele laboratoare de cercetare chimică proprii Academiei Române, sub conducerea academicienilor Coriolan Drăgulescu (1907–1977) și Raluca Ripan (1894–1975). La București se înființează (1963) trei centre de cercetări: Centrul de Chimie Organică (fondator acad. Costin D. Nenițescu), Centrul de Chimie Fizică (fondator acad. Ilie G. Murgulescu) și Centrul de Chimie Anorganică (fondator acad. Coriolan Drăgulescu). Ulterior (1969), Centrul de Chimie Anorganică va deveni parte a Centrului de Chimie Fizică, având ca direcție de cercetare principală chimia coordinativă experimentală și teoretică, sub conducerea acad. Petru Spacu (1906–1995). Institutul de Chimie „P. Poni” din Iași se

înființează în anul 1949, primul său director fiind acad. Radu Cernătescu (1984–1958). Institutul devine apoi Institutul de Chimie Macromoleculară „P. Poni”, sub conducerea acad. Cristofor I. Simionescu.

În prezent, Secția de științe chimice coordonează activitatea a patru institute: Institutul de Chimie Fizică „I.G. Murgulescu” (București), Institutul de Chimie Macromoleculară „P. Poni” (Iași), Institutul de Chimie „Coriolan Drăgulescu” (Timișoara) și Centrul de Chimie Organică „C.D. Nenițescu” (București).

Prin Editura Academiei Române este publicat principalul jurnal de chimie din țară, *Revue Roumaine de Chimie* (începând cu 1956).

De-a lungul istoriei sale, Academia Română a primit în rândurile ei 55 de chimiști și ingineri chimiști români, cărora li s-au adăugat membri de onoare din străinătate. Prima femeie aleasă membru titular al Academiei Române (1948) a fost Raluca Ripan.

Comitetul de redacție al publicației *Revue Roumaine de Chimie* (1979).

De la dreapta la stânga: acad. Emilian Bratu, acad. Petru Spacu, prof. Margareta Avram, prof. Dumitru Săndulescu, acad. Ilie G. Murgulescu, acad. Victor Em. Sahini, acad. Ecaterina Ciorănescu-Nenițescu, acad. Alexandru T. Balaban, Flavia Cuiban, secretar de redacție.